

**Ajuntament
d'Amposta**

PLA DE MESURES ANTIFRAU
GESTIÓ DE FONS EUROPEUS: NEXT GENERATION

ÍNDEX

1. <i>NORMATIVA APLICABLE</i>	3
2. <i>CONTEXT</i>	7
3. <i>CONCEPTES I DEFINICIONS</i>	9
4. <i>QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ</i>	12
5. <i>ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA</i>	14
6. <i>ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ</i>	14
7. <i>ÒRGAN RESPONSABLE: COMITÈ ANTIFRAU</i>	14
8. <i>PER A AFRONTAR CONFLICTES D'INTERESSOS</i>	16
9. <i>EL CICLE ANTIFRAU</i>	18
10. <i>SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA</i>	22
<i>ANNEX I - SISTEMA DE BANDERES VERMELLES</i>	24
<i>ANNEX II - DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTES D'INTERESSOS DACI</i>	27
<i>ANNEX III - DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU</i>	29

1. NORMATIVA APLICABLE

El 21 de juliol de 2020 el Consell Europeu va aprovar la creació del programa Next Generation EU per a estimular la recuperació econòmica i la reparació dels danys causats per la pandèmia de COVID19. Aquests fons han de servir per a avançar cap a una Unió Europea més ecològica, més digital i més resilient davant els canvis i reptes futurs.

El primer contempla dos instruments financers: el mecanisme europeu de recuperació i resiliència (MRR) i l'ajuda a la recuperació per a la cohesió i els territoris d'Europa (REACT-UE). El primer d'ells és la peça central, dotada amb 672.500 milions d'euros per a la realització de reformes i inversions públiques, pretén facilitar transferències directes (no reemborsables) i préstecs als Estats membres, vinculats a la consecució de resultats.

Per a accedir al Mecanisme Europeu de Recuperació i Resiliència (MRR), que assigna a Espanya 140.000 milions d'euros entre 2021 i 2026, l'Estat va haver de presentar un pla on definia els programes d'actuació previstos i l'estratègia per a afrontar els seus reptes específics.

El Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència (PRTR), aprovat pel Consell de la UE el 13 de juliol de 2021, recull el conjunt d'inversions que es realitzaran, majoritàriament entre 2021 i 2023 i el programa de reformes estructurals i legislatives previstes.

El Reglament (UE) 241/2021 del Parlament Europeu i del Consell, de 12 de febrer de 2021, pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència, d'acord amb el principi de bona gestió financera, obliga els Estats membres a incloure, en els plans de recuperació i resiliència que presentin, el disseny d'un sistema que contempli mesures adequades per a protegir els interessos financers de la Unió Europea, incloent la prevenció, detecció i correcció dels conflictes d'interessos, la corrupció i el frau en la utilització dels fons atorgats (art. 22).

En desenvolupament d'aquest mandat, l'Ordre HPF/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència estableix que: “tota entitat, decisora o executora, que participi en l'execució de les mesures del PRTR haurà de disposar d'un «Pla de mesures antifrau» que li permeti garantir i declarar que, en el seu respectiu àmbit d'actuació, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, en particular, pel que fa a la prevenció, detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos”.

Els objectius que cobreix aquest Pla, i per tant, aquest en concret, consisteixen a garantir que, en els respectius àmbits d'actuació, els fons s'utilitzen de conformitat amb les normes aplicables i, en particular, que existeix una adequada prevenció, detecció i correcció del frau, de la corrupció i dels conflictes d'interessos.

Entre la normativa aplicable a aquest Pla antifrau de l'Ajuntament d'Amposta cal destacar la següent:

Normativa Europea

- Reglament (UE) 2021/241 del Parlament Europeu i del Consell de 12 de febrer de 2021 pel qual s'estableix el Mecanisme de Recuperació i Resiliència i la resta de normativa que el desenvolupi.
- Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE). DOUE de 30 de juliol de 2018, núm. 193.
- Directiva (UE) 2017/1371, del Parlament europeu i del Consell de 5 de juliol de 2017, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió a través del Dret penal (Directiva PIF). DOUE de 28 de juliol de 2017, núm. 198.

Normativa interna

- Reial decret llei 36/2020, de 30 de desembre, pel qual s'aproven mesures urgents per a la modernització de l'Administració Pública per a l'execució del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència
- Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre HFP/1031/2021, de 29 de setembre, per la qual s'estableix el procediment i format de la informació a proporcionar per les Entitats del Sector Públic Estatal, Autonòmic i Local per al seguiment del compliment de fites i objectius i d'execució pressupostària i comptable de les mesures dels components del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Ordre TMA/957/2021, de 7 de setembre, per la qual s'aproven les bases reguladores de la concessió d'ajudes per a l'elaboració de projectes pilot de plans d'acció local de l'Agenda Urbana Espanyola i la convocatòria per a la presentació de sol·licituds per a l'obtenció de les subvencions pel procediment de concurrència competitiva.
- La Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic: especialment, el seu art. 64.
- Instrucció de 23 de desembre de 2021 de la Junta Consultiva de Contractació Pública de l'Estat sobre aspectes a incorporar en els expedients i en els plec rectors dels contractes que es vagin a finançar amb fons procedents del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència.
- Llei 38/2003, de 17 de novembre, General de Subvencions (en endavant, "LGS").
- Reial Decret 887/2006, de 21 de juliol, pel que s'aprova el Reglament General de Subvencions.
- Reglament (UE) 2016/679, de 27 d'abril, del Parlament Europeu i del Consell, relatiu a la protecció de les persones físiques pel que fa al tractament de dades personals i a la lliure circulació d'aquestes dades.

- Reglament (CE) 45/2001, del Parlament Europeu i del Consell, sobre tractament de dades personals per les pròpies institucions, òrgans i organismes de la Unió.
- Llei Orgànica 3/2018, de 5 de desembre, de Protecció de Dades Personals i Garanties dels Drets Digitals.
- Reial Decret Legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel que s'aprova el Text Refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat Públic (en endavant, "TREBEP").
- Reial Decret 896/1991, de 7 de juny, pel que s'estableixen les regles bàsiques i els programes mínims a què ha d'ajustar-se el procediment de selecció dels funcionaris d'Administració Local.
- Llei 53/1984, de 26 de desembre, d'Incompatibilitats del Personal al Servei de les Administracions Públiques.

Altres documents que han servit per a l'elaboració del Pla Antifrau:

- Avaluació del risc de frau i mesures efectives i proporcionades contra el frau (DG REGI) EGESIF_14-0021-00; 16/06/2014 (*Guidance Noti on fraud risk assessment for 2014-2020*). Guia desenvolupada en aplicació de l'Article 125.4 c) del Reglament (UE) 1303/2013 del Parlament Europeu i del Consell, de 17 de desembre de 2013, pel qual s'estableixen disposicions comunes relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu, al Fons de Cohesió, al Fons Europeu Agrícola de Desenvolupament Rural i al Fons Europeu Marítim i de la Pesca, i pel qual s'estableixen disposicions generals relatives al Fons Europeu de Desenvolupament Regional, al Fons Social Europeu, al Fons de Cohesió i al Fons Europeu Marítim i de la Pesca, i es deroga el Reglament (CE) 1083/2006 del Consell.
- Comunicació de la Comissió (2021/C 121/01) - Orientacions sobre com evitar i gestionar les situacions de conflicte d'interessos conformement al Reglament Financer.

- OLAF *Compendium of Anonymised Casis – Structural Actions* (Recopilació de casos anònims: accions estructurals).
- OLAF *practical guide on conflict of interest* (guia pràctica sobre el conflicte d'interessos).
- OLAF *practical guide on forged documents* (guia pràctica sobre la falsificació de documents).
- Comunicació 1/2017, de 6 d'abril, del Servei Nacional de Coordinació Antifrau, sobre la forma en la qual poden procedir les persones que tinguin coneixement de fets que puguin ser constitutius de frau o irregularitat en relació amb projectes o operacions finançats totalment o parcialment amb càrrec a fons procedents de la Unió Europea.

2. CONTEXT

D'acord amb el que es disposa per l'Ordre HFP/1030/2021, de 29 de setembre, per la qual es configura el sistema de gestió del Pla de Recuperació, Transformació i Resiliència, aquest Pla Antifrau de l'Ajuntament d'Amposta ha tingut en compte els requeriments mínims recollits en l'article 6, apartat 5, i així:

1. S'aprovarà per Decret D'Alcaldia i es ratificarà, posteriorment, pel Ple, com a representant de l'entitat decisora o executora, en un termini inferior a noranta dies des del moment en què es va tenir coneixement de la participació en l'execució de fons procedents del PRTR.
2. Estructura les mesures antifrau de manera proporcionada i entorn dels quatre elements clau del denominat «cicle antifrau»: prevenció, detecció, correcció i persecució.
3. Preveu la realització d'una avaluació del risc, impacte i probabilitat del risc de frau en els processos clau de l'execució dels fons que se li han adjudicat, així com la seva revisió anual i, en tot cas, en el moment en el qual es detecti qualsevol cas de frau o l'existència de canvis significatius en els procediments triats o en el personal.

4. Defineix mesures preventives adequades i proporcionades, ajustades a les situacions concretes, per a reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.
5. Preveu l'existència de mesures de detecció ajustades als senyals d'alerta i defineix el procediment per a la seva aplicació efectiva.
6. Defineix les mesures correctives pertinents per al supòsit de sospites de casos de frau, amb mecanismes clars de comunicació d'aquestes.
7. Estableix processos adequats per al seguiment dels casos sospitosos de frau i la corresponent recuperació dels Fons de la UE que s'haguessin pogut gastar fraudulentament.
8. Defineix mecanismes de seguiment per a revisar els processos, procediments i controls relacionats amb el frau efectiu o potencial, que es transmeten a la revisió de l'avaluació del risc de frau.
9. Específicament, defineix procediments per a la prevenció i correcció de situacions de conflictes d'interès conforme al que s'estableix en els apartats 1 i 2 de l'art. 61 del Reglament Financer de la UE (2018/1046 de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió). En particular, conté:
  - Declaració d'Absència de conflicte d'Interessos (DACI) subscripta pels qui participen en els procediments d'execució del PRTR.
  - Compromís de comunicar al superior jeràrquic l'existència de qualsevol potencial conflicte d'interessos que pogués existir i, també
  - Compromís d'adoptar per aquest òrgan, la decisió que, en cada cas, correspongui.

Les mesures de prevenció i detecció han estat determinades en concret, per l'Ajuntament d'Amposta, atenent les seves característiques específiques, garantint en tot cas la protecció adequada dels interessos de la Unió i atenint-se estrictament al que s'estableix per la normativa europea i espanyola i als

pronunciaments que, en relació amb la protecció dels interessos financers de la Unió Europea, hagin realitzat o puguin realitzar les seves institucions.

3. CONCEPTES I DEFINICIONS

Ateses les definicions de frau, corrupció i conflicte d'interessos contingudes en la Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (Directiva PIF), i en el Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer de la UE) i recollides en l'Annex III.C de l'Ordre HPF/1030/2021, s'adopten com a tals, les següents definicions:

CONFLICTE D'INTERESSOS

A. Concepte.

S'entén que existeix aquest conflicte, de conformitat amb l'article 61 Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol de 2018, sobre les normes financeres aplicables al pressupost general de la Unió (Reglament Financer) «quan els agents financers i altres persones que participen en l'execució del pressupost tant de manera directa, indirecta i compartida, així com en la gestió, inclosos els actes preparatoris, l'auditoria o el control, vegin compromès l'exercici imparcial i objectiu de les seves funcions per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol altre motiu directe o indirecte d'interès personal». Correspon a les autoritats nacionals, de qualsevol nivell, evitar i/o gestionar els potencials conflictes d'interessos.

En conseqüència, aquest conflicte d'interessos:

- Resulta aplicable a totes les partides administratives i operatives i a tots els mètodes de gestió.

- Cobreix qualsevol tipus d'interès personal, directe o indirecte.
- Reclama l'actuació davant qualsevol situació que es «percebi» com un potencial conflicte d'interessos.

B. Actors implicats en els possibles conflictes d'interessos:

- Els empleats públics als quals s'encomanen les tasques de gestió, control i pagament, així com els altres agents en els quals es deleguin alguna/s d'aquesta/s funció/és.
- Els beneficiaris privats, socis, contractistes i subcontractistes, les actuacions dels quals siguin finançades amb els fons del MRR, que puguin actuar en favor dels seus propis interessos, però en contra dels interessos financers de la UE, en el marc d'un conflicte d'interessos.

C. Classificació dels possibles conflictes d'interessos.

S'han tingut en compte els següents:

- Conflicte d'interessos aparent: quan els interessos privats d'un empleat públic o beneficiari poden comprometre l'exercici objectiu de les seves funcions o obligacions, encara que finalment no es trobi un vincle identificable i individual amb aspectes concrets de la conducta, el comportament o les relacions d'aquesta persona (o una repercussió en aquests aspectes).
- Conflicte d'interessos potencial: quan un empleat públic o beneficiari té interessos privats de tal naturalesa que podrien ocasionar un conflicte d'interessos en el cas que haguessin d'assumir en un futur determinades responsabilitats oficials.
- Conflicte d'interessos real: existeix un conflicte entre el deure públic i els interessos privats d'un empleat públic o en el qual l'empleat públic té interessos personals que poden influir de manera indeguda en l'acompliment dels seus deures i responsabilitats oficials.

FRAU I CORRUPCIÓ.

La Directiva (UE) 2017/1371, sobre la lluita contra el frau que afecta els interessos financers de la Unió (d'ara endavant, Directiva PIF) estableix que els Estats membres adoptaran les mesures necessàries per a garantir que el frau que afecti els interessos financers de la Unió constitueix una infracció penal quan es cometin intencionadament, concretant un règim sancionador en l'article 7. En compliment de tal previsió, aquesta Directiva ha estat transposada a l'ordenament jurídic espanyol mitjançant la Llei orgànica 1/2019, de 20 de febrer, per la qual es modifica la Llei orgànica 10/1995, de 23 de novembre del Codi Penal per a transportar Directives de la Unió Europea en els àmbits financer i de terrorisme, i abordar qüestions d'índole internacional.

D'acord amb l'article 3.1 de la Directiva (UE) 2017/1371, -PIF-) la definició de frau en matèria de despeses consisteix en qualsevol «acció o omissió intencionada, relativa:

- A la utilització o a la presentació de declaracions o de documents falsos, inexactes o incomplets, que tinguin per efecte la percepció o la retenció indeguda de fons procedents del pressupost general de les Comunitats Europees o dels pressupostos administrats per les Comunitats Europees o pel seu compte.
- A l'incompliment d'una obligació expressa de comunicar una informació, que tingui el mateix efecte.
- Al desviament d'aquests mateixos fons amb altres fins diferents d'aquells per als quals van ser concedits al principi».

Es precisa que l'existència d'una irregularitat no sempre implica la possible existència de frau; la concurrència d'intencionalitat és un element essencial en el frau, element que no cal que es doni perquè existeixi irregularitat.

L'article 1.2 del Reglament (CE, Euratom) núm. 2988/95 del Consell, de 18 de desembre de 1995, relatiu a la protecció dels interessos financers de les

Comunitats Europees, estableix que «constituirà irregularitat tota infracció d'una disposició del dret comunitari corresponent a una acció o omissió d'un agent econòmic que tingui o tindria per efecte perjudicar el pressupost general de les Comunitats o als pressupostos administrats per aquestes, bé sigui mitjançant la disminució o la supressió d'ingressos procedents de recursos propis percebuts directament per compte de les Comunitats, bé mitjançant una despesa indeguda».

L'article 4.2 de la Directiva PIF2F1 defineix els conceptes de corrupció passiva i activa, respectivament, en els termes següents:

- "s'entendrà per corrupció passiva a acció d'un funcionari que, directament o mitjançant un intermediari, demani o rebi avantatges de qualsevol tipus, per a ell o per a tercers, o accepti la promesa d'un avantatge, per tal que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions, de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió"
- "s'entendrà per corrupció activa l'acció de tota persona que prometi, ofereixi, o concedeixi, directament o mitjançant un intermediari, un avantatge de qualsevol tipus a un funcionari, per a ell o per a un tercer, per tal que actuï, o s'abstingui d'actuar, d'acord amb el seu deure o en l'exercici de les seves funcions de manera que perjudiqui o pugui perjudicar els interessos financers de la Unió".

4. QÜESTIONARI D'AUTOAVALUACIÓ

Per tal de dissenyar mesures antifrau proporcionades i eficaces, és precís que l'Ajuntament abordi la prèvia autoavaluació referent al risc d'actuacions fraudulentas.

El Comitè Antifrau ha estat encarregat de realitzar l'avaluació inicial de risc de frau, així com també de revisar-lo amb una freqüència que, en principi, s'ha establert amb caràcter anual; si bé podrà exigir-se amb una periodicitat inferior front circumstàncies que així o aconsellin com puguin ser els canvis normatius o

organitzatius, l'aparició de circumstàncies noves o la detecció de punts dèbils davant el frau.

De conformitat amb l'Ordre HPF71030, 2021, sobre el llistat d'autoavaluació en compliment dels requeriments relacionats amb l'estàndard mínim que requereix Europa, aquest qüestionari és el següent:

Preguntes	COMPLIMENT			
	1	2	3	4
1. Es disposa d'un «Pla de mesures antifrau» que permeti a l'entitat executora o a l'entitat decisora garantir i declarar que, en el seu àmbit d'actuació respectiu, els fons corresponents s'han utilitzat de conformitat amb les normes aplicables, a particular, pel que fa a la prevenció, la detecció i la correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos?				
2. Es constata l'existència del Pla de mesures antifrau corresponent en tots els nivells d'execució?				
Prevenció	1	2	3	4
3. Disposa d'una declaració, al nivell més alt, on es compromet a lluitar contra el frau?				
4. Es realitza una autoavaluació que identifiqui els riscos específics, el seu impacte i la probabilitat que passin i es revisa periòdicament?				
5. Es difon un codi ètic i s'informa sobre la política d'obsequis?				
6. S'imparteix formació que promogui l'Ètica Pública i que faciliti la detecció del frau?				
7. S'ha elaborat un procediment per tractar conflictes d'interessos?				
8. Us empleu una declaració d'absència de conflicte d'interessos per tots els intervinents?				
Detecció	1	2	3	4
9. S'han definit indicadors de frau o senyals d'alerta (banderes vermelles) i han estat comunicats al personal en posició de detectar-los?				
10. S'utilitzen eines de prospecció de dades o puntuació de riscos?				
11. Hi ha algun canal perquè qualsevol interessat pugui presentar denúncies?				
12. Hi ha alguna unitat encarregada d'examinar les denúncies i proposar mesures?				
Correcció	1	2	3	4
13. S'avalua la incidència del frau i es qualifica com a sistèmic o puntual?				
14. Es retiren els projectes o la part dels mateixos afectats pel frau i finançats oa finançar pel MRR?				
Persecució	1	2	3	4
15. Es comuniquen els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat executora, a l'entitat decisora o a l'Autoritat Responsable, segons escaigui?				
16. Es denuncien, en els casos oportuns, els fets punibles a les autoritats públiques nacionals o de la Unió Europea o davant de la fiscalia i els tribunals competents?				

Nota: 4 equival al màxim compliment, 1 al mínim.

5. ÀMBIT OBJECTIU DEL PLA

L'objectiu bàsic d'aquest Pla de mesures antifrau en la gestió de fons europeus és permetre a l'Ajuntament d'Amposta garantir que els fons corresponents al PRTR que gestionarà i executarà s'utilitzen de conformitat amb les normes aplicables a la prevenció, la detecció i correcció del frau, la corrupció i els conflictes d'interessos. Per a això es documenta una estratègia dirigida a aconseguir un model d'organització que integra els principis de responsabilitat, transparència, optimització de recursos, compliment, integritat i gestió per objectius, així com el seu seguiment i control.

6. ÀMBIT SUBJECTIU D'APLICACIÓ

Les mesures d'aquest Pla Antifrau s'aplicaran a totes les persones, autoritats o empleats públics, de l'Ajuntament d'Amposta implicades en la gestió de diners públics i, en concret, a totes aquelles que tinguin algun tipus de relació amb el disseny, gestió, elaboració o execució dels projectes que comptin amb finançament del PRTR.

7. ÒRGAN RESPONSABLE: COMITÈ ANTIFRAU

Per tal d'assegurar una correcta aplicació de les mesures antifrau en aquest ajuntament s'ha designat un Comitè Antifrau integrat per personal propi amb especial capacitat i que pertanyen a les següents àrees i/o serveis municipals:

Presidenta

Adscripció: Secretaria General.

Secretari

Adscripció: Secretaria General.

Vocals

Adscripció: Intervenció General.

Adscripció: Intervenció General.

Adscripció: Tresoreria.

Adscripció: Alcaldia

Funcions del Comitè Antifrau:

- Avaluació periòdica del risc de frau, assegurant-se que existeixi un control intern eficaç que permeti prevenir i detectar els possibles fraus.
- Definir la Política Antifrau i el disseny de mesures necessàries que permetin prevenir, detectar, corregir i perseguir els intents de frau.
- Conscienciar i formar a la resta de personal municipal.
- Obrir un expedient informatiu davant qualsevol sospita de frau, sol·licitant quanta informació s'entengui pertinent a les unitats involucrades en aquesta, per a la seva oportuna anàlisi.
- Resoldre els expedients informatius incoats, ordenant el seu possible arxiu, en el cas que les sospites resultin infundades, o l'adopció de mesures correctores oportunes si arribés a la conclusió que el frau realment s'ha produït.
- Informar l'Alcaldia-Presidència de les conclusions aconseguides en els expedients incoats i, en el seu cas, de les mesures correctores aplicades.
- Subministrar la informació necessària a les entitats o organismes encarregats de vetllar per la recuperació dels imports indegudament rebuts per part dels beneficiaris, o incoar les consegüents sancions en matèria administrativa i/o penal.
- Portar un registre dels mostrejos realitzats, de les incidències detectades i dels expedients informatius incoats i resolts.
- Elaborar una Memòria Anual comprensiva de les activitats realitzades pel Comitè Antifrau en l'àmbit de la seva competència.

Règim de reunions:

- Amb caràcter ordinari el Comitè Antifrau haurà de reunir-se, al menys, una vegada al trimestre per a conèixer dels assumptes que li siguin propis.
- A més de les sessions de caràcter ordinari, podrà reunir-se en qualsevol moment amb caràcter extraordinari, quant algun dels seus membres així ho sol·liciti a la persona encarregada de realitzar la convocatòria.

- La convocatòria de les sessions es realitzarà per part del secretari del Comitè Antifrau.
- La convocatòria de la sessió haurà de realitzar-se amb una antelació de 48 hores i haurà de contenir un ordre del dia dels assumptes a tractar.
- De cadascuna de les sessions s'aixecarà la corresponent acta que haurà de ser llegida i aprovada per tots els membres del Comitè Antifrau a la propera sessió.
- En tot allò no previst, s'estarà a allò que es disposa en la legislació de règim Local pel que fa al règim d'organització, funcionament i règim jurídic dels seus òrgans, que serà d'aplicació supletòria.

8. PER A AFRONTAR CONFLICTES D'INTERESSOS

PREVENCIÓ

Entre les mesures establertes per l'Ajuntament d'Amposta per a prevenir l'existència de conflictes d'interessos es troben les següents:

1. Comunicació i informació als empleats públics municipals sobre les diferents modalitats de conflicte d'interès i de les maneres d'evitar-ho. Es concreta en quatre mesures:
  - Aprovació del Pla Antifrau per Decret d'Alcaldia i ratificació, posteriorment, pel Ple.
  - Sessió de presentació del Pla per als càrrecs polítics i empleats públics.
  - Creació d'una bústia de suggeriments o denúncies.
  - Enllaç en la pàgina web al Pla Antifrau, etc.
2. Emplenament d'una declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI) als intervinents en els corresponents procediments, signada pel responsable de l'òrgan de contractació, el personal que redacti els documents de licitació/basics i/o convocatòries, els experts que avaluïn les corresponents sol·licituds/ofertes/proposades, els membres dels comitès d'avaluació de

sol·licituds/ofertes/proposades i altres òrgans col·legiats que poguessin intervenir en els procediments. En aquest últim cas aquesta declaració es realitzarà a l'inici de la corresponent reunió -per tots els intervinents en la mateixa- i es reflectirà en l'Acta.

Aquest emplenament de la DACI s'estendrà també, a més dels beneficiaris de l'ajuda corresponent, als contractistes, subcontractistes, etc.

El model de DACI que promou aquest Pla s'inclou a l'Annex II

3. Comprovació d'informació a través de bases de dades: base nacional de datos de subvenciones (BNDS).
4. Aplicació estricta de la normativa interna (normativa estatal, autonòmica o local corresponent). En particular:
  - Reial decret legislatiu 5/2015, de 30 d'octubre, pel qual s'aprova el Text refós de la Llei de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic.
  - Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic.
  - Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

CORRECCIÓ.

Com a mesures per a abordar els possibles conflictes d'interessos detectats es recullen les següents:

1. Comunicació de la situació que pot suposar l'existència d'un conflicte d'interès perquè el superior jeràrquic confirmi per escrit si considera que el mateix existeix. Si així anés, determinarà que la persona cessi tota activitat relacionada amb aquest assumpte i adoptarà qualsevol altra mesura addicional que correspongui de conformitat amb el dret aplicable.

Aquesta comunicació podrà practicar-se directament al superior jeràrquic, a la Comissió Antifrau de l'Ajuntament o dirigida a la Bústia de suggeriments o denúncies.

2. Aplicació estricta de la normativa interna (estatal, autonòmica o local corresponent). En particular, l'article 24 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de règim jurídic del sector públic, relatiu a la recusació i la Llei 19/2013, de 9 de desembre, de transparència, accés a la informació pública i bon govern.

9. EL CICLE ANTIFRAU.

L'article 22 del Reglament del MRR obliga els Estats membres a adoptar les mesures oportunes per a prevenir, detectar i corregir el frau i la corrupció i exercitar accions legals per a recuperar els fons que poguessin haver estat objecte d'apropiació indeguda. Per tant, les entitats que participen en l'execució d'actuacions del PRTR han d'aplicar les mesures proporcionades contra el frau, estructurades entorn dels quatre elements clau del cicle antifrau: prevenció, detecció, correcció i persecució.

En conseqüència, aquest Pla Antifrau proposa les següents mesures:

- A. DE PREVENCIÓ, és a dir, dirigides a reduir el risc residual de frau a un nivell acceptable.

1. Desenvolupar una cultura ètica.

En primer lloc, mitjançant una declaració institucional es deixa constància del foment de valors com la integritat, l'objectivitat, la rendició de comptes i l'honradesa. Aquesta es converteix en un codi de conducta que es fa arribar a tots els membres de l'organització i també als ciutadans. En segon lloc, entre les actuacions que s'inclouen en aquest apartat, està també la creació d'una Bústia de denúncies obert a qualsevol interessat.

2. Formació i conscienciació.

Es posaran en marxa accions formatives per a tots els nivells jeràrquics, que inclouran reunions, seminaris, grups de treball, etc. que fomentin l'adquisició i transferència de coneixements. Se centraran en la identificació i avaluació dels riscos, l'establiment de controls específics, l'actuació en cas de detecció de frau, la identificació de casos pràctics de referència, etc.

3. Implicació de les autoritats de l'Ajuntament.

Aquestes manifesten, mitjançant la Declaració que acompanya a aquest Pla Antifrau, el seu compromís ferm contra el frau i tolerància zero davant el frau.

Aquestes autoritats desenvoluparan un plantejament proactiu, estructurat, específic i eficaç en la presa de decisions per a gestionar el risc de frau.

Aprovació per part del Ple de la Corporació d'un codi ètic i de conducta. Aquest codi constitueix una eina jurídica per a regular els principis de conducta dels empleats i alts càrrecs de l'organització, així com per a imposar regles de comportament derivades de l'anàlisi de riscos.

El contingut mínim d'aquest codi ha de ser:

- Disposicions generals: han de regular la naturalesa jurídica de l'ens, l'objecte, les finalitats, el seu àmbit d'aplicació i, si s'escau, la difusió i la naturalesa jurídica o caràcter del codi ètic.
- Principis i valors que regeixen l'organització.
- Normes de conducta: entre d'altres, poden introduir-se normes de conducta en relació a l'exercici de funcions públiques, a l'actuació privada i els conflictes d'interès, a possibles oferiments irregulars, a la gestió de personal, dels recursos públics, a la obligació de transparència i accés a la informació pública, a la relació amb els mitjans de comunicació, a la gestió documental, a les obligacions en matèria contractual i de subvencions i/o ajudes públiques, etc.
- Protocol d'actuació: ha d'incloure una referència a les obligacions incloses en l'àmbit d'aplicació del codi, normes de conducta per evitar la corrupció

i, de forma específica, per evitar els delictes que, segons el mapa de riscos de cada organització, puguin ser més alts i potencialment comesos pels membres de l'ens de què es tracti.

- Mecanismes de control i seguiment del compliment del codi: pot preveure la constitució d'un òrgan seguiment i la implementació d'un Canal ètic a través del qual poder formular denúncies de possibles casos de corrupció. En aquest sentit, cal destacar la Directiva Europea 1937/2019 de 23 de febrer, sobre la protecció dels alertadors, que obliga a les entitats del sector públic a tenir canals de denuncia interns, així com, aquelles entitats privades amb més de 50 treballadors.

Entre les funcions d'aquest òrgan es trobarien:

- Difondre el contingut del codi i vetllar pel seu compliment.
- Promoure accions de formació, informació i sensibilització entre els membres de l'ens.
- Impulsar mesures de prevenció d'actuacions contraries als principis que promulga el codi.
- Respondre dubtes, consultes, observacions, etc. vinculades a l'àmbit d'aplicació del codi.
- Rebre comunicacions de suposats incompliments per promoure la investigació dels fets comunicats i proposar la seva possible resolució.
- Formular recomanacions sobre els principis i valors regulats en el codi.
- Emetre informes quan així els sigui requerit, vinculats a l'objecte del codi.
- Revisar anualment els continguts del codi i avaluar-ne el compliment.
- Elaborar una memòria-informe anual sobre l'activitat de l'òrgan.
- Règim sancionador aplicable als supòsits d'incompliment del codi.

B. DETECCIÓ

Entenent que les mesures de prevenció no són suficients per a proporcionar una protecció completa contra el frau, es trien determinats sistemes per a detectar a temps els comportaments fraudulents que poguessin escapar a la prevenció.

Les eines de detecció del frau inclouran:

1. L'ús de bases de dades: base nacional de datos de subvenciones (BNDS).
2. El desenvolupament d'indicadors de frau (banderes vermelles) i de comunicació dels mateixos al personal en posició de detectar-los (els documents de la OLAF esmentades en el present pla són útils per a la seva definició).
3. L'establiment de mecanismes adequats i clars per a informar de les possibles sospites de frau pels qui els detectin.
4. Bústia de suggeriment o denúncies.

C. CORRECCIÓ

La detecció de possible frau, o la seva sospita fundada, comportarà per part de la Comissió Antifrau les següents actuacions:

1. La immediata suspensió del procediment.
2. La notificació de tal circumstància en el més breu termini possible a les autoritats interessades i als organismes implicats en la realització de les actuacions.
3. La revisió de tots aquells projectes que hagin pogut estar exposats a aquest.
4. L'avaluació de la incidència del frau i la seva qualificació com a sistèmic o puntual.
5. La retirada dels projectes o la part dels projectes afectats pel frau i finançats o a finançar pel MRR.

D. PERSECUCIÓ

Al més aviat possible la Comissió Antifrau procedirà a:

1. Comunicar els fets produïts i les mesures adoptades a l'entitat decisora (o a l'entitat executora que li hagi encomanat l'execució de les actuacions, i

en aquest cas serà aquesta la que els hi comunicarà a l'entitat decisora), qui comunicarà l'assumpte a l'autoritat responsable, la qual podrà sol·licitar la informació addicional que consideri oportuna de cara el seu seguiment i comunicació a l'autoritat de control.

2. Denunciar, si fos el cas, els fets punibles a les autoritats públiques competents (Servei Nacional de Coordinació Antifrau –SNCA-) i per a la seva valoració i eventual comunicació a l'Oficina Europea de Lluita contra el Fraud.
3. Iniciar una informació reservada per a depurar responsabilitats o incoar un expedient disciplinari.
4. Denunciar els fets davant la fiscalia i els tribunals competents, en els casos oportuns.

10. SEGUIMENT I CONTROL PERIÒDIC DEL PLA

El seguiment i control periòdic del Pla es realitza per l'Ajuntament d'Amposta a través del Comitè Antifraud, d'acord amb la memòria anual elaborada pel mateix.

Fases del seguiment i control periòdic del pla:

SUPERVISIÓ

Es realitzarà un control periòdic per a verificar el compliment de les regles del pla i els seus efectes pràctics.

REVISIÓ I ACTUALITZACIÓ DEL PLA

L'informe anual d'execució del Pla, així com la presència d'incompliments o casos de fraud o corrupció, indicaran la necessitat de la seva actualització, en funció del seguiment realitzat, i recomanarà la seva revisió sempre que sigui necessari, tenint en compte les avaluacions previstes en l'apartat anterior.

COMUNICACIÓ I DIFUSIÓ

S'implantaran processos per a gestionar la informació i s'elaborarà un pla de comunicació que afavoreixi la participació i implicació de tot el personal.

També s'habilitarà una bústia de correu que permeti que tot el personal de la institució pugui comunicar, a més de la informació rellevant en matèria d'integritat institucional, una altra sèrie de qüestions sobre riscos de gestió i aportar les propostes de millora que consideri oportunes. Les propostes presentades s'analitzaran per l'òrgan supervisor del pla.

Annexos:

ANNEX 1. Sistema de Banderes Vermelles.

ANNEX 2. Declaració d'absència de conflictes d'interessos.

ANNEX 3. Declaració Institucional sobre lluita contra el frau.

ANNEX I - SISTEMA DE BANDERES VERMELLES

Es proposa un sistema de “banderes vermelles” especialment a tenir en compte, entenent per elles els senyals d'alarma, pistes o indicis de possible frau.

L'existència d'una bandera vermella no implica necessàriament l'existència de frau, però sí que indica que una determinada àrea d'activitat necessita atenció extra per a descartar o confirmar un frau potencial.

Les banderes vermelles a emprar són les següents:

Amb caràcter general:

- La falta de sistematització en la planificació.
- L'absència de manuals de procediment.
- La poca claredat en la distribució de competències.
- L'absència de traçabilitat en versions d'informes.

En els plecs rectors del procediment per a obtenir un licitador:

- Presentació d'una única oferta o nombre anormalment baix de proposicions optant a la licitació.
- Extraordinària similitud entre els plecs rectors del procediment i els productes o serveis del contractista guanyador; formalització de queixes d'altres licitadors;
- Plecs amb prescripcions més restrictives o més generals que les aprovades en procediments previs similars;
- Plecs amb clàusules inusuals o poc raonables;
- El poder adjudicador defineix un producte d'una marca concreta en lloc d'un producte genèric.
- Establiment de qualsevol clàusula limitativa de la concurrència sense justificació (reforçada) alguna.

En les licitacions col·lusòries:

- L'oferta guanyadora és massa alta en comparació amb els costos previstos, amb les llistes de preus públiques, amb obres o serveis similars o mitjanes de la indústria, o amb preus de referència del mercat;
- Tots els licitadors ofereixen preus alts de forma continuada;
- Els preus de les ofertes baixen bruscament quan nous licitadors participen en el procediment;
- Els adjudicataris es reparteixen/alternen per regió, tipus de treball, tipus d'obra;
- L'adjudicatari subcontracta als licitadors perdedors;
- Patrons d'ofertes inusuals (per exemple, les ofertes tenen percentatges exactes de rebaixa, l'oferta guanyadora està just sota el llindar de preus acceptables, s'ofereix exactament al pressupost del contracte, els preus de les ofertes són massa alts, massa pròxims, molt diferents, nombres rodons, incomplets, etc.);

Conflicte d'interessos:

- Favoritisme inexplicable o inusual cap a un contractista o venedor en particular;
- Acceptació contínua d'alts preus i treball de baixa qualitat, etc.;
- Empleat encarregat de contractació no presenta declaració de conflicte d'interès o ho fa de manera incompleta;
- Empleat encarregat de contractació declina ascens a una posició en la qual deixa de tenir a veure amb adquisicions;
- Empleat encarregat de contractació sembla fer negocis propis pel seu costat;
- Socialització entre un empleat encarregat de contractació i un determinat proveïdor de serveis o productes;
- Augment inexplicable o sobtat de la riquesa o nivell de vida de l'empleat encarregat de contractació;

Manipulació de les ofertes presentades:

- Formalització de queixes dels licitadors;
- Manca de control i inadequats procediments de licitació;
- Indicis de canvis en les ofertes després de la recepció;
- Ofertes excloses per errors;
- Licitador capacitat descartat per raons dubtoses;
- El procediment no es declara desert i torna a convocar-se malgrat que es van rebre menys ofertes que el número mínim requerit.

Fraccionament de la despesa:

- S'aprecien dos o més adquisicions amb similar objecte efectuades a idèntic adjudicatari per sota dels límits admesos per a la utilització de procediments d'adjudicació directa o dels llindars de publicitat o que exigirien procediments amb majors garanties de concurrència;
- Separació injustificada de les compres, per exemple, contractes separats per a mà d'obra i materials, estant tots dos per sota dels llindars de licitació oberta;
- Compres seqüencials just per sota de llindars d'obligació de publicitat de les licitacions.

ANNEX II - DECLARACIÓ D'ABSÈNCIA DE CONFLICTES D'INTERESSOS DACI.

“ Model de declaració d'absència de conflicte d'interessos (DACI)

Expedient:

A fi de garantir la imparcialitat en el procediment de contractació/subvenció a dalt referenciat, el/els sotasignat/s, com a participant/s en el procés de preparació i tramitació de l'expedient, declara/declaren:

Primer. Estar informat/s del següent:

1. Que l'article 61.3 «Conflicte d'interessos», del Reglament (UE, Euratom) 2018/1046 del Parlament Europeu i del Consell, de 18 de juliol (Reglament financer de la UE) estableix que «existirà conflicte d'interessos quan l'exercici imparcial i objectiu de les funcions es vegi compromès per raons familiars, afectives, d'afinitat política o nacional, d'interès econòmic o per qualsevol motiu directe o indirecte d'interès personal.»
2. Que l'article 64 «Lluita contra la corrupció i prevenció dels conflictes d'interessos» de la Llei 9/2017, de 8 de novembre, de Contractes del Sector Públic, té la fi d'evitar qualsevol distorsió de la competència i garantir la transparència en el procediment i assegurar la igualtat de tracte a tots els candidats i licitadors.
3. Que l'article 23 «Abstenció», de la Llei 40/2015, d'1 octubre, de règim jurídic del sector públic, estableix que hauran d'abstenir-se d'intervenir en el procediment «les autoritats i el personal al servei de les Administracions en els qui es donin algunes de les circumstàncies assenyalades en l'apartat següent», sent aquestes:
  - a. Tenir interès personal en l'assumpte de què es tracti o en un altre en la resolució del qual pogués influir la d'aquell; ser administrador de societat o entitat interessada, o tenir qüestió litigiosa pendent amb algun interessat.

- b. Tenir un vincle matrimonial o situació de fet assimilable i el parentiu de consanguinitat dins del quart grau o d'afinitat dins del segon, amb qualsevol dels interessats, amb els administradors d'entitats o societats interessades i també amb els assessors, representants legals o mandataris que intervinguin en el procediment, així com compartir despatx professional o estar associat amb aquests per a l'assessorament, la representació o el mandat.
- c. Tenir amistat íntima o enemistat manifesta amb alguna de les persones esmentades en l'apartat anterior.
- d. Haver intervingut com a perit o com a testimoni en el procediment de què es tracti.
- e. Tenir relació de servei amb persona natural o jurídica interessada directament en l'assumpte, o haver-li prestat en els dos últims anys serveis professionals de qualsevol tipus i en qualsevol circumstància o lloc».

Segon. Que no es troba/n culpable/s en cap situació que pugui qualificar-se de conflicte d'interessos de les indicades en l'article 61.3 del Reglament Financer de la UE i que no concorre en el seu/s persona/s cap causa d'abstenció de l'article 23.2 de la Llei 40/2015, d'1 d'octubre, de Règim Jurídic del Sector Públic que pugui afectar el procediment de licitació/concessió.

Tercer. Que es compromet/n a posar en coneixement de l'òrgan de contractació/comissió d'avaluació, sense dilació, qualsevol situació de conflicte d'interessos o causa d'abstenció que doni o pugués donar lloc a aquest escenari.

Quart. Conec que, una declaració d'absència de conflicte d'interessos que es demostrï que sigui falsa, implicarà les conseqüències disciplinàries/administratives/judicials que estableixi la normativa d'aplicació.

(Data i signatura, nom complet i DNI)''

ANNEX III - DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LA LLUITA CONTRA EL FRAU

“DECLARACIÓ INSTITUCIONAL SOBRE LLUITA CONTRA EL FRAU

1. Un dels principals objectius de l'Ajuntament d'Amposta és reforçar, dins de l'àmbit de les seves competències, la política antifrau en el desenvolupament de les seves funcions.

Per això, l'Ajuntament, a través d'aquesta declaració institucional, vol manifestar el seu compromís amb els estàndards més alts en el compliment de les normes jurídiques, ètiques i morals i la seva adhesió als més estrictes principis d'integritat, objectivitat i honestedat, de manera que la seva activitat sigui percebuda per tots els agents que es relacionen amb ella com a oposada al frau i la corrupció en qualsevol de les seves formes.

2. El personal de l'Ajuntament, en el seu caràcter d'empleats públics, assumeix i comparteix aquest compromís tenint entre altres deures els de “vetllar pels interessos generals, amb subjecció i observança de la Constitució i de la resta de l'ordenament jurídic, i actuar conformement als següents principis: objectivitat, integritat, neutralitat, responsabilitat, imparcialitat, confidencialitat, dedicació al servei públic, transparència, exemplaritat, austeritat, accessibilitat, eficàcia, honradesa, promoció de l'entorn cultural i mediambiental, i respecte a la igualtat entre dones i homes” (article 52 de la Llei 7/2017, de 12 d'Abril, de l'Estatut Bàsic de l'Empleat públic).

3. L'Ajuntament persegueix amb aquesta política consolidar dins de l'organització una cultura que descoratgi tota activitat fraudulenta i que faciliti la seva prevenció i detecció, promovent el desenvolupament de procediments efectius per a la gestió d'aquests supòsits.

4. L'Ajuntament posarà en marxa mesures eficaces i proporcionades de lluita contra el frau, basades en l'experiència anterior i en l'avaluació del risc de frau.

5. Així mateix, procedirà a denunciar aquelles irregularitats o sospites de frau que poguessin detectar-se, a través dels canals interns de notificació i sempre en col·laboració amb el Servei Nacional de Coordinació Antifrau. Tots els informes es tractaran en la més estricta confidencialitat i d'acord amb les normes que regulen aquesta matèria.

En definitiva, l'Ajuntament d'Amposta ha adoptat una política de tolerància zero amb el frau, establint un sistema de control intern dissenyat per a prevenir i detectar, en la mesura del possible, qualsevol actuació fraudulenta i, en el seu cas, esmenar les seves conseqüències, adoptant per a això els principis d'integritat, imparcialitat i honestedat en l'exercici de les seves funcions.”